



# MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

## Biuro Prasowe

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel.: (22) 623 - 18 - 38  
e-mail: rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl

Warszawa, 30.12.2016 r.

Szanowna Pani Redaktor!

W obowiązującym rozporządzeniu w sprawie ONW<sup>1</sup>, określone są warunki przyznawania płatności, uwzględniające m.in. zasadę degresywności stawek płatności, a także limity powierzchniowe, zarówno dla rolników, którzy po raz pierwszy złożyli wniosek w ramach PROW 2007-2013 i są zobligowani do dokończenia podjętego zobowiązania<sup>2</sup>, jak również dla wszystkich nowych beneficjentów płatności ONW w ramach PROW 2014-2020, w tym również tych, którzy zakończyli już 5 letnie zobowiązanie.

W związku z powyższym nowelizacja ww. rozporządzenia ma na celu doprecyzowanie przepisów, w taki sposób aby rolnicy, którzy rozpoczęli realizację zobowiązania w ramach PROW 2007-2013 mogli otrzymywać płatność ONW na zasadach obowiązujących w momencie jego podejmowania oraz do powierzchni użytków rolnych wynoszących nie więcej niż powierzchnia 300 ha. Proponowana zmiana jest korzystna dla beneficjentów działania ONW będących trakcie realizacji zobowiązania.

Jednocześnie informuję, że w perspektywie finansowej 2014-2020 zmieniono zasady funkcjonowania (szczególnie sposobu wyznaczenia) instrumentu ONW typ nizinny. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 na poziomie całej Wspólnoty, w tym w Polsce należy przeprowadzić proces ponownej delimitacji ONW stosując wyłącznie jednolite dla wszystkich państw UE kryteria biofizycznych [tj. dotyczące **klimatu** (długość okresu wegetacji, temperatura w okresie wegetacyjnym, brak wody), **gleby** (słaba przepuszczalność gleby, uziarnienie gleby i kamienistość, głębokość strefy korzeniowej, słabe właściwości chemiczne), **gleby i klimatu** (nadmierna wilgotność gleby), **ukształtowania terenu**]. Drugim obowiązkowym etapem nowej delimitacji jest wykluczenie ze wsparcia w ramach ONW obszarów, na których, co prawda stwierdzono występowanie ograniczeń naturalnych (przy zastosowaniu ww. kryteriów biofizycznych), ale na których rolnicy przewyżczyli te ograniczenia dzięki np. inwestycjom (np. melioracja/nawodnienia) czy też poprzez intensywny chów zwierząt oraz udział intensywnych upraw ogrodniczych i sadowniczych w powierzchni użytków rolnych (tzw. procedura zawężania wyboru – ang. *fine-tuning*). Nowe zasady wyznaczenia ONW muszą być wdrożone przez państwa członkowskie najpóźniej w 2018 r.

<sup>1</sup> Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 364 oraz z 2016 r. poz. 579),

<sup>2</sup> Zobowiązanie do prowadzenia działalności rolniczej przez 5 lat od uzyskania pierwszej płatności ONW, na powierzchni nie mniejszej niż powierzchni do której została przyznana ta płatność - zgodnie z art. 1 rozporządzenia (UE) nr 1310/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie środków i ich rozdziału w odniesieniu do roku 2014, a także i zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 oraz rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1308/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie ich stosowania w roku 2014

Lista i opis kryteriów biofizycznych do wyznaczenia ONW typ nizinny zawarte są w załączniku nr 3 do rozporządzenia nr 1305/2013. Ponadto art. 31 i art. 32 tego rozporządzenia prezentują dodatkowe kwestie, np. odsetek powierzchni charakteryzującej się naturalnymi ograniczeniami w ramach jednostki administracyjnej (gmina lub obręb ewidencyjny), jaki uprawnia daną jednostkę do otrzymania statusu ONW. Z kryteriów delimitacji ONW w okresie 2018-2020 wyłączono wskaźniki demograficzno-społeczne (niska gęstość zaludnienia i udział ludności powiązanej z rolnictwem). Taki stan rzeczy jest następstwem raportu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego<sup>3</sup> oraz dyskusji w Radzie w 2005 r. kiedy stwierdzono, że w ramach Wspólnej Polityki Rolnej oraz innych polityk wspólnotowych, dostępne są bardziej ukierunkowane działania dla rozwiązywania problemów społeczno-ekonomicznych oraz wyludniania się obszarów wiejskich, poprzez zwiększanie dochodów, tworzenie miejsc pracy, lepszą jakość życia na obszarach wiejskich oraz budowanie lokalnych możliwości wzrostu i zatrudnienia.

Z uwagi na ściśle naukowy charakter wyznaczenia obszarów z naturalnymi utrudnieniami w Polsce do realizację tego zadania skierowano Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (kryteria biofizyczne) oraz Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (procedura zawężenia). Proces ten wymagał wielu złożonych prac analitycznych obejmujących przygotowanie: (i) metodyk uzasadnionych naukowo, (ii) odpowiedniego zbioru danych (w tym wykonania prac terenowych oraz pobrania w skali całego kraju prób glebowych i ich oceny) oraz (iii) aktualizacji mapy glebowo-rolniczej dla obszaru całego kraju. Prowadzone przez IUNG-PIB prace związane z oceną spełniania w warunkach polskich kryteriów biofizycznych, zawartych w rozporządzeniu nr 1305/2013, zostały już zakończone. Wyniki tych prac (mających wciąż charakter roboczy) w najbliższym czasie zostaną przekazane do Komisji Europejskiej i poddane merytorycznej ocenie Wspólnotowego Centrum Badawczego (*Joint Research Centre, JRC*).

Na ukończeniu znajdują się prace analityczne, prowadzone przez IERiGZ-PIB, a związane z wyznaczeniem obszarów na których, co prawda stwierdzono występowanie ograniczeń naturalnych (przy zastosowaniu kryteriów biofizycznych), ale na których rolnicy przezwyciężyli te ograniczenia dzięki np. inwestycjom (np. melioracja/nawodnienia) czy też poprzez wysoce intensywny chów zwierząt oraz intensywne uprawy ogrodnicze i sadownicze. Metodyka zawężenia ONW typ nizinny zostanie przesłana do służb KE celem jej oceny. Zakończenie prac eksperckich (w tym weryfikacja przez KE) umożliwi przeprowadzenie stosownych zmian w PROW 2014-2020.

Do czasu zakończenia ww. prac związanych z określeniem obszarów, które spełniają zasady delimitacji zawarte w rozporządzeniu nr 1305/2013, a także uzgodnień ze służbami KE nie można stwierdzić, które gminy bądź obręby ewidencyjne spełniają nowe warunki kwalifikacji do ONW.

---

<sup>3</sup> <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:C:2003:151:SOM:EN:HTML>